

Upprättad: 2000-09-27, JA
Godkänd: 2016-09-22, EM

Diarienummer: 2017/328-MBR-171
Reviderad: 2022-08-17 MI

Råd och anvisning om gasolhantering vid offentlig tillställning

Tillämpningsområde

Dessa anvisningar är tillämpliga vid hantering av gasol för gatukök, restaurangtält, ambuleringe gatuförsäljare eller liknande utomhus eller i tält. Anvisningarna bifogas till polistillstånd för användande av offentlig plats.

Med hantering avses behandling, förvaring, transport, användning, omhändertagande, underhåll, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden. Reglerna ska alltså följas både på förbrukningsstället och på flaskans förvaringsplats.

Regelverk

Dessa anvisningar är utfärdade med stöd av lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor. Ordagrann författningstext för gasolanvändning kan även återfinnas i MSBFS 2020:1, SRVFS 2004:7, AFS 2020:1 samt MSBFS 2013:3.

Ytterligare anvisningar kan komma att utfärdas om omständigheterna kräver detta.

Tillstånd

Tillstånd för hantering av gasol vid publik verksamhet krävs vid hantering av mer än 2 liter gasol inomhus och mer än 60 liter utomhus. I Arboga, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Surahammar och Västerås kommun söks tillstånd hos Räddningstjänsten Mälardalen (www.rtmd.se) och är således inte utfärdat i och med tillstånd till användande av offentlig plats.

Även icke tillståndspliktig gasolhantering ska uppfylla samtliga här angivna anvisningar.

Kompetens och rutiner

- Vid varje förbrukningsställe ska det finnas minst en utsedd ansvarig person, en så kallad föreståndare för brandfarlig vara. Denne är ansvarig för att dessa anvisningar efterlevs.
- Arbete med gas får utföras endast av den som har tillräckliga kunskaper om gasen, om de risker användningen kan medföra samt om hur dessa ska undvikas.
- Skriftliga instruktioner för föreståndare inklusive dennes befogenheter ska finnas på lättillgänglig plats. Dessa ska kunna uppvisas för räddningstjänstens inspektörer.
- Vid förbrukningsapparat ska finnas skriftliga anvisningar för drift och skötsel. Rutiner ska även finnas för vilka åtgärder som ska vidtas när risk finns att gasflaskor utsätts för farlig uppvärmning.

Uppvärmning och öppen eld

- Behållare får inte utsättas för farlig uppvärmning. Exempel på farlig uppvärmning är högre temperatur än 50°C eller en låga direkt mot behållaren.
- Öppen eld eller gnistor får inte förekomma i närhet av behållare.
- Antändbart material får inte finnas där brandfarlig gas hanteras.
- Antändbart material ska således ej finnas runt gasolbrännaren eller förbrukningsapparaten.
- Gasflaska får inte vara placerad så att risken för eller skadan av brand och explosion ökar väsentligt genom närhet till andra gasflaskor eller till andra brandfarliga varor.

Förvaring

- Gasflaskor ska hanteras antingen utomhus eller i särskilt utrymme avskilt i lägst brandteknisk klass EI 30. Om mer än 250 l hanteras ska utrymmet vara avskilt i lägst brandteknisk klass EI 60.
- Samtliga utrymmen för hantering av brandfarlig gas ska vara väl ventilerade direkt till det fria.
- Behållare ska hanteras så att obehöriga hindras från att komma åt anordningar till dem. Förvaring utomhus kan ske i ett ventilerat låst plåtskåp med rörledning till förbrukningsstället. Vid placering inomhus inklusive i tält används lämpligen ventilerat brandavskiljande skåp, klass EI30 eller motsvarande (välventilerat direkt till det fria, ej via tältet).
- Gasolflaskor ska förvaras skyddade mot brandpåverkan samt lättåtkomliga så att de snabbt kan föras till säker plats.
- För att undvika flaskbyte under pågående verksamhet ska gasolflaskorna vara anslutna till omkopplare så att när en flaska är tom slås omkopplaren över och nästa flaska kopplas in. Omkopplaren kan vara manuell eller automatisk.
- Under icke verksamhetstid ska gasflaskor förvaras i låst ventilerat skåp alternativt i väl ventilerat fordon. Dessa ska skyltas med varningsanslag.

Placering

- Gasolflaska ska hanteras så att säkerhetsventilens funktion inte hindras. Gasolflaska ska därför alltid förvaras stående stadigt mot underlaget. Om förbrukningsapparaten är portabel så ska flaskorna förvaras på vagnen.
- Behållare ska vara skyddad mot påkörning.
- Avståndet mellan gasolbrännaren och ovanför beläget brännbart skåp, hylla, tältduk eller annat, får ej understiga 0,5 m. I sidled får avståndet ej understiga 0,2m.

Förbrukning

- Normalt får endast dygnsbehovet av gasol finnas på förbrukningsstället.
- Efter arbetets slut eller vid längre uppehåll ska alltid flaskventilen stängas.
- Vid varje anslutningstillfälle ska läckagetest utföras.

Ventiler och anslutningar

- Endast slang avsedd för gasol får användas. Gasolslangens längd får ej vara längre än nödvändigt, maximalt 1,5 meter, alternativt används godkända svetsade rör. Anslutning mellan rör och förbrukningsapparat får dock utgöras av gasolslang.
- Såväl rörledning som slang ska vara skyddade för åverkan samt vara märkta enligt svensk standard (orange färg).
- Stängventil och reducentventil till gasflaska ska vara väderskyddade, väl ventilerade och skyddade mot obehöriga.
- Större behållare än 5 liter för gasol som anslutits med slang utan reducentventil ska vara skyddad mot gasutströmning vid slangbrott. Detta uppnås med slangbrottsventil före slangens eller genom att slangens är stålarmrad.

Transport

- Gasoltransport till och från förbrukningsstället ska ske före eller efter tid för öppethållande.
- Vid transport ska avstängningsventilen vara skyddad genom skyddskåpa, skyddskrage eller liknande. Sådan skyddsanordning behövs inte om flaskan är förpackad i låda och har ventilen skyddad. Även tätpropp måste vara iskruvad.
- Vid transport på fordon ska gasflaskor vara lastade så att de effektivt hindras från att förskjutas, stjälpas omkull eller kastas mot varandra eller mot andra föremål och från att falla av fordonet.

Övrigt

- Brandsläckare, minst 6-kilo pulversläckare (43A 233B C), ska finnas på varje plats där gasol förbrukas. Släckare ska vara lätt tillgänglig och markerad med väl synlig skylt enligt svensk standard, med vit symbol på röd botten.
- Tältet, ståndet eller motsvarande ska ha förbuds- och varningsanslag på väl synlig plats. Det senare bör kompletteras med en skylt med texten GASOL.

